

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/35/2025
Identifikačné číslo spisu: 6121375591
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6121375591.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35724803, zastúpenej Remedium Legal, s. r. o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53255739, proti žalovanému M. Y., narodenému XX. Q. XXXX, W., U. XXXX/X, o zaplatenie 5.459,58 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7Csp/79/2021, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 29. februára 2024 č. k. 7CoCsp/4/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Levice (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. júla 2022 č. k. 7Csp/79/2021 - 228 žalobu zamietol a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 52 ods. 1, 2, § 657, § 52 ods. 3, 4, § 53 ods. 1, 5, 6, § 565, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, § 17 ods. 1, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2 zák. zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a vecne tým, že medzi spoločnosťou Československá obchodná banka, a. s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola XX. januára XXXX uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie konsolidovaného úveru vo výške 6.000 eur, t. j. medzi pôvodným veriteľom a žalovaným, existoval záväzkový vzťah titulom zmluvy o pôžičke podľa § 657 nasl. Občianskeho zákonníka, ktorá je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalovaného bolo potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa. Prijal záver, že na právny vzťah založený zmluvou o pôžičke je tak potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách ako aj zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa názoru súdu prvej inštancie zmluva mala formulárových charakter, bola vopred pripravená právnym predchodcom žalobkyne a žalovaný nemohol ovplyvniť jej obsah.

1.1. Z hľadiska skutkového stavu ďalej uviedol, že žalovaný prestal uhrádzať splátky riadne a včas a

pôvodný veriteľ žalovaného mal najskôr listom zo 7. júna 2019 - "Posledná výzva na úhradu pohľadávky" oznámiť žalovanému, že voči nemu ku dňu 6. júna 2019 eviduje dlh z omeškaných splátok v celkovej výške 332,09 eura, z čoho 316,57 eura predstavuje dlh na účte spotrebiteľského úveru a 15,52 eura nepovolený debet na bežnom účte. Zároveň ho upozornil, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy bude úver vyhlásený za splatný, pričom podľa doručky bola predmetná zásielka doručená 12. júna 2019. Pôvodný veriteľ mal následne listom z 20. júla 2019 žalovanému oznámiť, že napriek tomu, že bol niekoľkokrát písomne vyzvaný na úhradu splatného záväzku, je aj naďalej v omeškaní splnením záväzkov zo zmluvy a preto ČSOB vyhlásila celý úver dňom 18. júla 2019 za splatný. V zmysle doručky predmetnú zásielku 26. júla 2019 prevzala matka žalovaného. Žalovaný sa dostal do omeškania už s úhradou prvej splátky, pričom v zmysle výpisu z účtu žalovaného, žalovaný do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti uskutočnil úhrady v celkovej výške 1.302,59 eura (posledná úhrada bola v mesiaci február 2019 v sume 200,30 eura). Splátka úveru spolu s poistením činila sumu 90,70 eura, prvá splátka mala splatnosť 18. februára 2018 a splatnosť bola dohodnutá na 18. dňa príslušného kalendárneho mesiaca. Súd prvej inštancie zdôraznil, že otázku zosplatnenia úveru je potrebné vykladať v kontexte § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka súčasne. Súd prvej inštancie uviedol, že úhrady žalovaného prepočítal na jednotlivé splátky úveru spolu s poistením a z výpočtu vyplynulo, že žalovaný uhradil 14. splátok spolu s poistením a 15. splátku (splatnú 18. apríla 2019) v sume 32,79 eura a dospel k záveru, že veriteľ v zmysle predložených dokladov vyhlásil celý úver splatným dňom 18. júla 2019, v čase vyhlásenia úveru nebol žalovaný v omeškaní so žiadnou splátkou viac ako 3 mesiace a preto nemohlo dôjsť k riadnemu vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. K argumentácii žalobkyne, že list, ktorým bolo vyhlásenie mimoriadnej splatnosti oznámené je z 20. júla 2019 a teda v tom čase už bol žalovaný v omeškaní viac ako 3 mesiace uviedol, že z uvedeného listu jednoznačne vyplýva oznam, že k vyhláseniu splatnosti celého dlhu došlo ku dňu 18. júla 2019, t. j. v čase keď žalovaný nebol so žiadnou splátkou v omeškaní viac ako 3 mesiace, tak ako vyžaduje zákon. Navyše poukázal na to, že posledná výzva na úhradu pohľadávky zo 7. júna 2019, v ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť vyhlásenia úveru za splatný bola zasielaná v čase, keď bol žalovaný v omeškaní ešte iba s jednou splátkou, pričom v nej nebol špecifikovaný dôvod v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t. j. že môže dôjsť predčasnej splatnosti, ak bude žalovaný v omeškaní s konkrétnou splátkou o viac ako 3 mesiace a neposkytla v nej žalobkyňa žalovanému lehotu 15 dní a preto súd prvej inštancie bez ohľadu na preukázanie doručenia nepovažoval predmetné oznámenie urobené v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Poukázal na skutočnosť, že rovnako nie je špecifikovaný dôvod vyhlásenie mimoriadnej splatnosti ani v oznámení o vyhlásení splatnosti úveru, nakoľko ani v tomto oznámení nie je identifikácia splátky, pre ktorú veriteľ využil svoje právo na zosplatnenie celého dlhu, pričom ide o dôležitý údaj nielen s ohľadom na to, aby žalovaný mal možnosť zistiť, pre ktorú splátku došlo k zosplatneniu dlhu, ale aj s ohľadom na to, aby žalovaný vedel zhodnotiť, či veriteľ uplatnil toto právo včas, pričom v tomto oznámení nebola žalovanému poskytnutá ani dodatočná lehotu 15 dní na zaplatenie. Z uvedeného dôvodu preto súd prvej inštancie považoval právny úkon, ktorým veriteľ zosplatnil celý dlh pre nedostatok jeho určitosti, za neplatný a to s odkazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného vyvodil záver, že nedošlo a ani nemohlo prísť k riadnemu vyhláseniu mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka.

1.2. Súd prvej inštancie následne skúmal aktívnu legitímáciu žalobkyne a skúmal, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, pretože v prípade spotrebiteľských úverov bolo potrebné pre platné postúpenie pohľadávky splniť tak všeobecné podmienky uvedené v § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj osobitné podmienky uvedené v § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, účinných v čase postúpenia. Nakoľko žalobkyňa nepreukázala platné zosplatnenie úveru, resp. že ku dňu postúpenia nastala konečná splatnosť úveru (k postúpeniu pohľadávky došlo k dátumu 16. septembra 2020 a termín konečnej splatnosti bol 18. januára 2026), predmetný úver ku dňu postúpenia pohľadávky nemožno považovať za splatný. Pretože ide o spotrebiteľský úver, v zmysle § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ môže postúpiť pohľadávku zo spotrebiteľského úveru len so všetkými právami s ňou spojenými, len určitým subjektom, ktoré spĺňajú tam uvedené podmienky a ak ide o pohľadávku po konečnom termíne splatnosti alebo pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti. Pôvodný žalobca však postúpil žalobkyňi celú pohľadávku z úveru bez toho, aby

úver nadobudol mimoriadnu alebo konečnú splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah medzi nimi zanikol inak, čo je v rozpore s § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Postúpenie pohľadávky preto vyhodnotil ako neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, na ktorú neplatnosť súd ex offio prihliada. Uzavrel, že nakoľko postúpenie pohľadávky je neplatným právnym úkonom, žalobkyňa nie je veriteľom žalovaného a preto žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255, § 262, § 263 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 29. februára 2024 č. k. 7CoCsp/4/2023 - 304 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému nepriznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správny skutkovým zisteniam, následne vec i správne právne posúdil a svoje rozhodnutie dostatočne vyčerpávajúcym spôsobom odôvodnil. Konštatoval, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď pri skúmaní aktívnej legitímácie žalobkyne sa zaoberal najskôr tým, či pred postúpením pohľadávky došlo k riadnemu zosplateniu úveru právnym predchodcom žalobkyne. Odvolací súd uviedol, že žalobkyňa zaslala žalovanému Poslednú výzvu na úhradu pohľadávky zo 7. júna 2019 upozornenie s tým, že ak nezaplatí dlžnú sumu, ktorá ku dňu 6. júna 2019 bola vo výške 332,09 eura, úver bude vyhlásený za splatný, výzva bola žalovanému doručená 12. júna 2019, avšak z obsahu tejto výzvy nie je možné zistiť, ktoré splátky žalovaný nezaplatil a kedy začala plynúť trojmesačná lehota po uplynutí ktorej má žalobkyňa právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky. V tejto súvislosti odvolací súd považoval za potrebné uviesť, že v žalobe ani v priebehu konania pred súdom prvej inštancie žalobkyňa nekonkretizovala, pre ktorú nezaplatenú splátku využila právo podľa § 565 OZ a ani z jednotlivých žalobkyňou predložených písomných výziev nie je možné zistiť, pre ktorú nezaplatenú splátku žalobkyňa upozornila žalovaného na možnosť vyhlásenia úveru za splatný. Súd prvej inštancie dátum nezaplatenej splátky, pre ktorú žalobkyňa vyhlásila úver za predčasne splatným iba dedukoval z predložených listín, pričom išlo o skutkové tvrdenia, ktoré je žalobkyňa povinná uviesť v žalobe, aby bolo nad všetky pochybnosti preukázané, pre ktorú splátku veriteľ zosplatal dlh a či bol dodržaný postup podľa § 53 ods. 9 § 565 OZ.

2.1. Podľa názoru odvolacieho súdu pri nedostatku tvrdení zo strany žalobkyne v tomto smere súd prvej inštancie z predložených listín správne zistil, že splátky 1. a 14. žalovaný doplatil a 15. splátku, splatnú 18. apríla 2019 nezaplatil celú. Z uvedeného dôvodu sa žalovaný mohol dostať do meškania iba so zaplatením splátky za mesiac marec 2018, ktorej splatnosť nastala 18. apríla 2019 a do omeškania sa mohol dostať najskôr 19. apríla 2019. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie prijal správny právny záver, že žalovaný 18. júla 2019 nemohol byť v omeškaní viac ako 3 mesiace od splatnosti splátky, preto žalobkyňa nemohla 18. júla vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Aj podľa názoru odvolacieho súdu tak mohla urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky t. j. po 19. júli 2019. Právny predchodca predčasne zosplatal celý úver písomným oznámením z 20. júla 2019, v ktorom žalovanému oznámil, že vyhlásil úver dňa 18. júla 2019 za splatný, ktoré oznámenie bolo žalovanému doručené 26. júla 2019. Z písomného oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru z 20. júla 2019 vyplýva, že týmto úkonom predchodca žalobkyne žalovanému oznámil, že pre neplnenie záväzkov využil svoje právo a vyhlásil celý úver dňom 18. júla 2019 za splatný a vyčísliť k tomuto dňu celý dlh na sumu 5.678,56 eura. Odvolací súd mal za to, že samotné oznámenie o tomto právnom jednostrannom úkone vyhotovené listom z 20. júla 2019 a doručené žalovanému 26. júla 2019 nemá vplyv na inak jednoznačne písomne uvedený dátum, ku ktorému žalobkyňa úver v rozpore so zákonom zosplatala. Mal za nepochybné, že žalovaný sa so zaplatením splátky splatnej 18. apríla 2019 dostal do omeškania až 19. apríla 2019 a až po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky mohla tento úkon - vyhlásenie mimoriadnej splatnosti žalobkyňa urobiť najskôr 20. apríla 2019. Preto súhlasil so súdom prvej inštancie, že 18. júla 2019 nemohol byť žalovaný v omeškaní viac ako 3 mesiace od splatnosti splátky a vyhlásenie o mimoriadnej splatnosti úveru zo strany právneho predchodcu žalobkyne je treba považovať za neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom.

2.2. Odvolací súd dospel rovnako ako súd prvej inštancie k záveru, že nedošlo k platnému postúpeniu

splatnej pohľadávky, pretože ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky umožňovalo banke právo postúpiť inej osobe len splatnú pohľadávku, resp. časť pohľadávky, ktorá je splatná a v tomto prípade došlo k postúpeniu nesplatnej pohľadávky, išlo teda o postúpenie v rozpore s uvedeným ustanovením, a teda o absolútne neplatný právny úkon v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Na základe týchto zistení potom súd prvej inštancie prijal správny právny záver, že žalobkyňa nemá aktívnu legitimáciu na podanie tejto žaloby, keďže nie je veriteľom žalovaného.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolateľka namietala porušenie práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP v súvislosti s nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu, keďže odvolací súd podľa názoru žalobkyne odôvodnil svoj potvrdzujúci rozsudok zmätočne, nekonzistentne a nepredvídateľne, nakoľko právne závery odvolacieho súdu uvedené v odôvodnení sú v extrémnom rozpore s doslovným znením zákona, odbornej literatúry, ako aj právnymi závermi vyjadrenými v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít a iných krajských súdov, čo žiadnym spôsobom neprispieva k princípu právnej istoty oboch sporových strán.

3.1. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľka namietala, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a nastolila otázku, „či je účinnosť zosplatnenia spätná, k dátumu, kedy si určí veriteľ, bez ohľadu na to, či vôbec doručí zosplatnenie, alebo je účinná až ku dňu perfektosti toho jednostranného úkonu, t. j. doručenia druhej strane“ a poukázala na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/129/2010 a sp. zn. 4Cdo/111/2008. Dovolateľka bola názoru, že súdy nižších inštancií predmetnú otázku nesprávne právne posúdili, keď dospeli k záveru, že účinnosť jednostranného právneho úkonu - mimoriadneho zosplatnenia úveru je účinná jeho doručením druhej zmluvnej strane. Konštatovala, že v uvedenej právnej veci v čase účinnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru boli splnené všetky podmienky, potrebné pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, keď žalovaný bol v súlade s § 53 ods. 9 OZ upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva a zároveň bol v omeškaní s plnením splátok úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Dovolateľka sa nestotožnila s posúdením sporu súdmi nižších inštancií a argumentovala, že vyhlásenie mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru predstavuje jednostranný právny úkon veriteľa adresovaný dlžníkovi, ktorého účinky nastávajú v momente, keď sa dostane do dispozičnej sféry adresáta. Považovala za nesporné, že je bez právneho významu, či ku dňu vyhotovenia výzvy, ktorou došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, boli splnené podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ (na čo sa podľa názoru žalobkyne nesprávne zamerali konajúce súdy), nakoľko podstatným v tomto smere bolo to, či podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ boli splnené ku dňu účinnosti tohto jednostranného právneho úkonu (t. j. ku dňu, kedy došlo k doručeniu výzvy, ktorou došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru). Žalobkyňa zastávala názor, že pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti podľa § 565 OZ nie je rozhodujúce, kedy bol tento jednostranný právny úkon vyhotovený alebo odoslaný na poštovú prepravu, ale rozhodujúce je to, kedy bol dlžníkovi (žalovanému) doručený, čo v prejednávanej spore znamená, že účinky vyhlásenia mimoriadnej splatnosti nastali až 26. júla 2019 (t. j. dátum doručenia vyhlásenia mimoriadnej splatnosti žalovanému). Mala za zrejmé, že v prípade, ak postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním z 20. júla 2019 - toto svoje právo uplatnil v súlade s § 565 OZ pre nezaplatenie splátky splatnej 18. júla 2019 (t. j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala a pre ktorej nezaplatenie mohla v súlade s § 565 OZ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru) a zároveň toto svoje právo uplatnila v súlade s § 53 ods. 9 OZ po omeškaní žalovaného s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom spotrebiteľ bol nesporne na toto oprávnenie veriteľa upozornený. Konštatovala, že nie je možné tvrdiť, že by bola mimoriadna splatnosť úveru v tomto prípade vyhlásená neplatne a pre toto nesprávne právne posúdenie konajúcich súdov boli nesprávne aj ich následné závery ohľadom neplatného postúpenia pohľadávky a teda nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobkyne.

4. Žalovaný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolačný súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) uvádza nasledovné:

6. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa.

7.1. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľka bola toho názoru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je zmätočné, nekonzistentné a nepredvídateľné.

9. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutia spravodlivosti).

10. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentmi vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Větrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*). Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, najmä pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že za porušenie práva strany sporu na spravodlivý proces treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia, odníma možnosť náležite argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Zjavný nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia teda je porušením práva na spravodlivé súdne konanie a táto vada zakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúci je výlučne záver dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (napr. sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017, 9Cdo/213/2021). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľky, že v konaní došlo k tvrdenej vade zmätočnosti, pričom takúto vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

12. Ak dovolateľka v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietala zmätočnosť a nekonzistentnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd opakovane uvádza, že odôvodnenie rozhodnutia v odvolacom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

13. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu by bolo možné považovať za nepredvídateľný len vtedy, ak by odvolací súd založil rozhodnutie (hoci potvrdzujúce) na nových skutkových zisteniach alebo na aplikácii úplne inej právnej normy, ktorú súd prvej inštancie nepoužil, pričom by odvolací súd nedal stranám sporu možnosť vyjadriť sa k týmto novým skutkovým alebo právnym okolnostiam. K takejto situácii v preskúmavanej veci nedošlo. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie na základe tých istých dôvodov, ktoré uvádzal už súd prvej inštancie a s ktorými sa odvolací súd stotožnil (bod 18. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu). Z uvedeného dôvodu nemožno napadnutý rozsudok považovať za nepredvídateľný.

14. K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov ústavný súd uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). V preskúmavanej veci dovolací súd zistil, že odvolací súd sa nielen stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie ako vecne správnym, ale sám tiež reagoval na odvolacie námietky žalobkyne a na potvrdenie správnosti doplnil ďalšie dôvody. Odvolací súd zdôraznil, že z písomného oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru z 20. júla 2019 vyplýva, že týmto úkonom predchodca žalobkyne žalovanému oznámil, že pre neplnenie záväzkov využil svoje právo a vyhlásil celý úver dňom 18. júla 2019 za splatný a zároveň vyčíslil k tomuto dňu celý dlh na sumu 5.678,56 eura. Odvolací súd zároveň zdôraznil, že samotné oznámenie o tomto právnom jednostrannom úkone vyhotovené listom z 20. júla 2019 a doručené žalovanému 26. júla 2019 nemá vplyv na inak jednoznačne písomne uvedený dátum, ku ktorému žalobca úver v rozpore so zákonom zosplatnil. Z obsahu spisu vyplývalo, že žalovaný sa nad všetky pochybnosti so zaplatením splátky splatnej 18. apríla 2019 dostal do omeškania až 19. apríla 2019 a až po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky mohla tento úkon - vyhlásenie mimoriadnej splatnosti žalobkyňa urobiť najskôr 20. apríla 2019. Preto odvolací súd súhlasil so súdom prvej inštancie, že dňa 18. júla 2019 nemohol byť žalovaný v omeškaní viac ako 3 mesiace od splatnosti splátky a vyhlásenie o mimoriadnej splatnosti úveru zo strany právneho predchodcu žalobkyne je treba považovať za neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom (bod 14. odôvodnenia rozsudku).

15. Z vyššie uvedeného vyplýva, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nemožno považovať za nedostatočne odôvodnený, ani za zmätočný a nekonzistentný, preto dovolanie nie je prípustné. To, že dovolateľka nesúhlasila so závermi odvolacieho súdu, nezakladá existenciu dovolacieho dôvodu vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

16. Podľa § 421 ods.1 písm. a) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

17. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

17.1. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

19. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky ale odvolací súd sa svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. augusta 2018 sp. zn. 3 Obdo 42/2018 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 9/2018, pod R 83/2018).

20. Ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vytváraná najvyššími súdnymi autoritami, ktorú vyjadrujú predovšetkým rozhodnutia a stanoviská najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Rozhodovanie v súlade s ustálenou súdnou praxou je naplnením spravodlivého procesu, princípu rovnosti právnej istoty a legitímneho očakávania strán (čl. 2 ods. 1. ods. 2, čl. 3 Základných princíпов CSP). Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané nepublikované rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017, sp. zn. 3Cdo/158/2017, sp. zn. 4Cdo/95/2017, sp. zn. 5Cdo/87/2017, sp. zn. 6Cdo/21/2017 a sp. zn. 6Cdo/129/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6Cdo/29/2017, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 8/2018, pod R 71/2018).

21. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP by mal dovolateľ a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť a prípadným označením rozhodnutí najvyššieho súdu doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté

spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

22. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Pokiaľ dovolateľ neoznačí alebo nesprávne označí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade nekonkretizovania podstaty odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/28/2017, 4Cdo/14/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017, 8Cdo/50/2017 a 8Cdo/141/2017).

23. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia prítom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na zistenie (prijatie záveru), či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu. Pokiaľ dovolateľ nevysvetlí, ktoré rozhodnutie treba považovať za „skorší prípad“, dovolací súd nemá podklad pre takéto posudzovanie (nemôže posúdiť, či skutočne došlo k dovolateľom tvrdenému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu), čo v konečnom dôsledku znamená, že nemôže prikrčiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu.

24. Žalobkyňa v súvislosti s namietaným dovolacím dôvodom § 421 ods. 1 písm. a) CSP považovala napadnutý rozsudok dovolacieho súdu za nesprávny, pretože sa odklonil od právneho názoru dovolacieho súdu vyjadreného v uznesení sp. zn. 4Cdo/111/2008, v ktorom dovolací súd zreteľne vyjadril svoj právny názor na obsah právneho úkonu odstúpenia od zmluvy, ktorý odvolací súd nerešpektoval.

25. Priblížením obsahu, resp. predmetu uvedeného rozhodnutia, na ktoré dovolateľka poukazuje možno konštatovať, že predmetom skúmania uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/111/2008 z 30. júna 2009 bolo v konaní o odstúpenie od kúpnej zmluvy, ktorá mala byť uzatvorená pod psychickým a fyzickým násilím a za nápadne nevýhodných podmienok riešená otázka naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti odstúpenia od zmluvy. Aj keď sa v závere rozsudku uvádza, že „Dovolací súd však považuje za potrebné uviesť, že odstúpenie od zmluvy je jednostranný, adresovaný právny úkon, ktorý sa stáva účinným tým, že dôjde do dispozičnej sféry adresáta. V zmysle § 48 ods. 1 Obč. zákonníka možno odstúpiť od zmluvy, len ak je to v zákone (v Obč. zákonníku alebo v inom zákone) pre konkrétny prípad stanovené, alebo ak bolo odstúpenie dohodnuté medzi účastníkmi zmluvy. Dohoda o odstúpení prítom nemusí byť viazaná na existenciu nejakého dôvodu. Pre odstúpenie od zmluvy tam, kde zmluva bola uzavretá písomne, platí, že aj odstúpenie musí byť písomné; inak zákon pre odstúpenie od zmluvy nevyžaduje žiadnu zvláštnu formu, preto odstúpiť od zmluvy možno písomne aj ústne. Obč. zákonník v § 48 ale ani v žiadnom inom ustanovení neurčuje povinnosť, aby obsahom právneho úkonu odstúpenia od zmluvy bolo aj uvedenie dôvodu odstúpenia (či už zákonného alebo dohodnutého). Prípadné uvedenie dôvodov odstúpenia v písomnom (prípadne aj ústnom) odstúpení od zmluvy neznamena viazanosť týmito dôvodmi. Neexistencia dôvodov odstúpenia uvedených v odstúpení preto nevyučuje platnosť odstúpenia z iných skutočne existujúcich dôvodov. Pokiaľ teda v preskúmvanej

veci boli v odstúpení od zmluvy označené ako dôvody odstúpenia fyzický a psychický nátlak, neznamená to, že súd v konaní o určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy nie je povinný sa zaoberať aj dôvodom odstúpenia uvedeným právnou predchodkyňou žalovaných vo vyjadrení k žalobe, t. j. existenciou tiesne a nápadne nevýhodných podmienok, ktorý ako zákonný dôvod odstúpenia od zmluvy vyplýva z ustanovenia § 49 Obč. zákonníka. V súvislosti s týmto ustanovením dovolací súd poznamenáva, že ide o ustanovenie, ktoré pokrýva prípady nápadne (neprimerane, neprípustne) nevýhodného postavenia niektorej zo zmluvných strán a jeho cieľom je dosiahnuť v zmluvných vzťahoch, inak ovládaných zásadou zmluvnej autonómie (voľnosti), potrebnú vyrovňavaciu spravodlivosť (ekvitu)“. Z uvedeného (síce) vyplývajú práve tie závery, na ktoré sa žalobkyňa v podanom dovolaní odvoláva; je potrebné však uviesť, že sa jedná o názor najvyššieho súdu vyslovený mimo rámca, resp. nad rámec konkrétne riešenej skutkovej a právnej problematiky, teda o tzv. obiter dictum, obsahom ktorého nie sú vlastné právne závery týkajúce sa rozhodovaného sporu.

26. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dovolateľka poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu s úplne iným predmetom konania, ktorý sa vôbec nedotýkal otázky zosplatnenia úveru, ale riešil otázku existencie naliehavého právneho záujmu pri odstúpení od zmluvy. Dovolací súd uvádza, že v prejednávacom spore nejde o analógiu v skutkovom stave, teda o typovo skutkovú podobu, nakoľko v rozhodnutí, na ktoré poukázala žalobkyňa išlo o odstúpenie od kúpnej zmluvy, ktorá mala byť uzatvorená pod psychickým a fyzickým násilím a za nápadne nevýhodných podmienok, pričom v prejednávacom spore išlo o predčasné zosplatnenie úveru z dôvodu neplatenia splátok úveru.

27. Dovolateľka ďalej poukázala i na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/129/2010. V predmetnom rozhodnutí najvyšší súd dospel k záveru, že „Písomné vyhlásenie o zabezpečení bytovej náhrady (§ 712c ods. 3 Občianskeho zákonníka) je v písomný, jednostranný, adresný (adresovaný) prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy. Zákonná úprava daná v § 712c ods. 3 Občianskeho zákonníka vyžaduje, aby toto vyhlásenie bolo doručené nájomcovi, ktorý má byť vypratať. Táto požiadavka pramení z predpokladaných právnych účinkov prejavu vôle určeného tomuto nájomcovi, s ktorými zákon spája vznik, zmenu alebo zánik vzájomných práv a povinností vyplývajúcich z právneho vzťahu nájmu bytu. V konaní bola riešená otázka, či takýto prejav vôle musí byť fakticky doručený adresátovi, teda či ho adresát musí bezpodmienečne prevziať a oboznámiť sa s ním, alebo postačuje, ak sa dostane (dôjde) do jeho dispozičnej sféry. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručeníu je, že adresát mal objektívnu možnosť sa s ňou oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručeníu najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát má objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej (keď sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície). Pri interpretácii § 712c ods. 3 Občianskeho zákonníka treba mať na zreteli právne účinky jednostranných adresných (adresovaných) právnych úkonov, ktoré vyplývajú z § 43a ods. 2, vety prvej a § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka; v zmysle týchto ustanovení prejav vôle vyjadrený jednostranným právnym úkonom pôsobí od doby, keď dôjde osobe, ktorej je určený. Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. Voči prítomnej osobe (osobe priamo účastnej pri právnom úkone, ktorý realizuje druhá osoba) prejav vôle pôsobí ihneď. Neprítomnej osobe (osobe, s ktorou osoba, realizujúca právny úkon nie je v bezprostrednom styku) musí prejav vôle dôjsť; nemusí jej byť fakticky doručený (adresátom prevzatý). Prejav vôle dôjde neprítomnej osobe vtedy, keď sa ocitne vo sfére jej dispozície. Dôjdením do sféry dispozície možno rozumieť dôjdenie prejavu vôle do takej sféry, v rámci ktorej možno rozumne očakávať, že sa adresát s obsahom danej písomnosti oboznámi (môže objektívne oboznámiť). Posudzovanie situácie z objektívneho hľadiska posilňuje dobromyseľnosť i právnu istotu subjektov právnych vzťahov. Vzhľadom na konkrétnu situáciu je potrebné skúmať, či a ako i (fakticky) nedoručený (adresátom skutočne neprevzatý) prejav vôle pôsobí voči jeho adresátovi. K účinnému doručeníu neprítomnej osobe nie je nevyhnutné, aby sa adresát s prejavom vôle skutočne oboznámil, postačuje, že mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle“.

28. Dovolací súd poukazuje, že v rozhodnutí, na ktoré dovolateľ poukázal, sp. zn. 5Cdo/129/2010, ide taktiež o odlišný skutkový základ sporu, ktorý je na prejednanú právnu vec neaplikovateľný. Otázkou analógie v skutkovom stave ako predpokladu aplikácie ustálenej rozhodovacej praxe sa zaoberal Ústavný

súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. I. ÚS 51/2020 z 9. júna 2020 (ZNaU 24/2020), ktorý judikoval, že „(...) Ak však nejde o analógiu v skutkovom stave, teda o typovo skutkovú podobu, aplikácia skorších súdnych rozhodnutí nie je namieste. Ak najvyšší súd nesprávne vyhodnotí analógiu v skutkovom stave a toto posúdenie má za následok odmietnutie dovolania, ide o porušenie práva na spravodlivý proces.“

29. Zásada o analógii v skutkovom stave ako nevyhnutného predpokladu aplikácie ustálenej rozhodovacej praxe je aplikovateľná aj na aktuálne rozhodovanie dovolacieho súdu. Dovolateľkou označené rozhodnutia najvyššieho súdu nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax pre prejednávany prípad, nakoľko predmetné rozhodnutia neriešili skutkovo a právne analogickú situáciu, o akú ide v danej veci. Dovolateľka z rozhodnutí len vyňala otázku doručovania písomností, avšak ani jedno z dovolateľkou označených rozhodnutí neriešilo otázku či dochádza k zosplatneniu úveru dňom, ktorý označí veriteľ, alebo dňom kedy sa oznámenie o zosplatnení úveru dostalo do dispozície sféry dlžníka.

30. Dovolací súd na uvedenom základe konštatuje, že žalobkyňa týmito rozhodnutiami nedoložila to (čo je vo všeobecnosti od dovolateľa požadované), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Preto sa najvyšší súd ani nezaoberal tým, či dovolateľka naformulovala právnu otázku a či správne, alebo či dovolateľ uviedol ako by mala byť táto otázka správne riešená.

31. Dovolací súd navyše zdôrazňuje, že dôvodom, pre ktorý bola žaloba zamietnutá bol i záver súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd, že bez ohľadu na preukázanie doručenia, nebolo oznámenie z 20. júla 2019 urobené v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď v ňom nebolo špecifikovaný dôvod vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, keď ani v tomto oznámení nebola identifikácia splátky, pre ktorú veriteľ využil svoje právo na zosplatnenie celého dlhu, pričom išlo o dôležitý údaj nielen s ohľadom na to, aby žalovaný mal možnosť zistiť, pre ktorú splátku došlo k zosplatneniu dlhu, ale aj s ohľadom na to, aby žalovaný vedel zhodnotiť, či veriteľ uplatnil toto právo včas. Súd prvej inštancie i z tohto dôvodu považoval právny úkon, ktorým veriteľ zosplatnil celý dlh pre nedostatok jeho určitosti za neplatný s poukazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Riešenie dovolateľkou nastolenej právnej otázky by teda nemalo vplyv na rozhodnutie vo veci samej a na právne posúdenie žalobou uplatneného nároku. Dovolací súd preto uzatvára, že dovolateľkou nastolená otázka má v danom prípade povahu (len) akademickú, ktorej zodpovedanie odvolacím súdom by nevedlo k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Je pritom potrebné zdôrazniť, že cieľom civilného sporového konania (aj pred odvolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické či hypotetické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán.

32. Dovolací súd v tejto súvislosti navyše uvádza, že súdy nižších inštancií rozhodli v súlade s právnym názorom vyjadreným v R 34/2025 (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 13. februára 2025, sp. zn. 6Cdo/152/2022), ktorého právna veta znie „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“

33. So zreteľom na doposiaľ uvedené dovolací súd konštatuje, že pri riešení dovolateľkou nastolenej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nedošlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci resp. odklonu od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu.

34. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

35. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

36. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

37. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.